

- Gymnastikkommissionen af 30. November 1899 (1899) *Haandbog i Gymnastik*. København: Gymnastikkommissionen.
- Hovgaard, W. (1888) *Sport*. København: Emil Bergmanns Forlag.
- Idorn, John (1972) *Idrætten: et spejl af samfundet?* København: Alinea.
- Johnsen, Thomas (23. december 2002) Dansk Sportsleksikon er den perfekte julegave. *JydskeVestkysten*:10.
- Korsgaard, Ove (1997) *Kampen om kroppen: Dansk idræts historie gennem 200 år*. 3. udgave. København: Gyldendal.
- Liponski, Wojciech (2006) Tony Collins, John Martin & Wray Vamplew, eds., John Burnett & Emma Lile, assoc. eds., *Encyclopedia of Traditional British Rural Sports*, Routledge, London & New York 2005 [boganmeldelse]. *Studies in Physical Culture and Tourism* 13 (2):119-122.
- Steving, Arne (1949) *Idrætsbogen*. Slagelse: Asa.
- Tarp, Sven & Theo Bothma (2013) An Alternative Approach to Enlightenment Age Lexicography: The Universal Dictionary of Trade and Commerce. *Lexicographica* 29:222-284.

Yes, det er coolt. Moderne importord i danske aviser

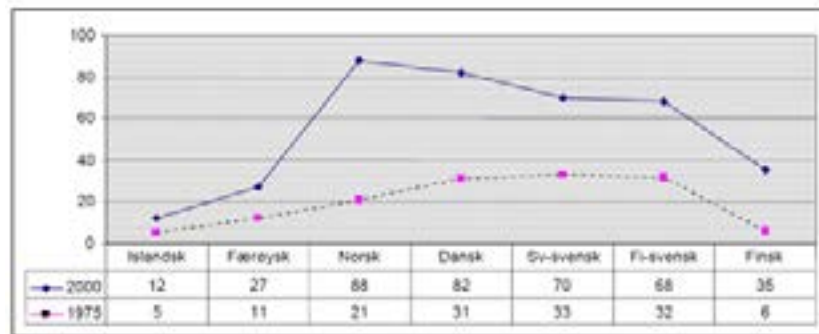
Margrethe Heidemann Andersen
Dansk Sprognævn

Forskningsprojektet *Yes, det er coolt. Om påvirkning af dansk fra andre sprog* tog sin begyndelse i sommeren 2016, hvor Dansk Sprognævn med seniorforsker Pia Jarvad som ansøger fik bevilget økonomisk støtte til en undersøgelse af den påvirkning af ordforrådet som dansk udsættes for i kontakten med den omgivende verdens forskellige sprog, først og fremmest engelsk. Forskningsprojektet er tilrettelagt således at resultaterne på flere punkter kan sammenlignes med det nu afsluttede nordiske forskningsprojekt *Moderne importord i sprogene i Norden* (kaldet MIN-projektet). For nemheds skyld omtales det nuværende projekt derfor som *Moderne importord i Danmark* (MID-projektet). I artiklen her vil jeg kort opridses MIN-projektet, og derefter vil jeg bringe resultaterne af en sammenlignende undersøgelse af frekvensen af importord i danske aviser i MIN-projektet og i MID-projektet. Avistekster udgør således det empiriske grundlag for såvel MIN-projektet som MID-projektet, men MID-projektet indeholder derudover også undersøgelser af mængden af moderne importord blandt kerneord (se Schack 2019) og i ordbøger (se Heidemann Andersen 2019a og Nørby Jensen 2019).

Moderne importord i Norden

Et af formålene med MIN-projektet var at undersøge arten og mængden af ”moderne importord” i skriftsproget i syv nordiske sprogsamfund (dvs. Danmark, Norge, Sverige, Finland, Finlandssverige, Island og Færøerne). Termen *moderne importord* er central for projektet. Den stammer oprindeligt fra Hansen & Lund (1994:31) og betegner

i MIN-projektet ”alle ord som er tekne inn i eit språk frå andre språk, i motsetning til *arveorda*, som er dei me gjerne oppfattar som ”opphavlege”” (Selback & Sandøy 2007:10). Dermed opereres der altså ikke med den traditionelle opdeling mellem låneord og fremmedord, hvilket betyder at såvel tilpassede ord som *nørd* som helt utilpassede ord som *whistleblower* tages med. De låntyper der inddrages i projektet, er direkte lån (fx *deadline* fra engelsk og *verfremdung* fra tysk), pseudolån (fx *stationcar*, der er dannet i Danmark af engelske orddele), betydningslån (*gear* i betydningen ’udstyr’ er fra 1983 og er derfor et moderne importord) og hybrider (fx *ecstasypille* med engelsk førsteled og *graffitiromantik* med italiensk førsteled). Undersøgelsen af hvor mange importord der bruges i de nordiske sprogsamfund, blev foretaget på baggrund af sammenligneligt skriftsprog, dvs. aviser inkl. annoncer, i tre aviser i hhv. 1975 og 2000, altså 6 aviser i alt, for hvert sprogsamfund. I den danske del af projektet registrerede og optalte man moderne importord i Ekstra Bladet, Århus Stiftstidende og Politiken (jf. Selback 2007:67). Resultatet af optællingerne fremgår af den nedenstående graf, der viser antallet af fundne importord i de undersøgte aviser i 1975 og år 2000; grafen viser antal forekomster pr. 10.000 løbende ord i avisernes redaktionelle stof, altså uden annoncer:

Antallet af importord i de undersøgte aviser i de syv nordiske sprogsamfund (Sandøy 2007:147)

Som det ses, er der i alle sprogsamfund fundet signifikant flere eksempler på importord i de undersøgte aviser i 2000 end i 1975 (Pearsons chi i anden-test, $df = 6$, $p < 0,0001$). Finsk har næsten seksdoblet

mængden af importordsexcerpter, og norsk har firedoblet mængden af importordsexcerpter. For det danske sprogs vedkommende er antallet af importordsexcerpter steget fra 31 importord pr. 10.000 løbende ord til 82 importord pr. 10.000 løbende ord. De kraftige stigninger i antallet af registrerede importord i norsk og finsk kan ifølge Sandøy (2014:238 ff.) skyldes kulturelle og økonomiske ændringer i de pågældende sprogsamfund. Således er Finland i perioden fra 1975 til 2000 blevet stigende vestligt orienteret, mens fundet af olie i Norge har bevirket at den almene velstand i samfundet er steget, hvilket bl.a. har medført at hele 80 % af nordmændene i dag holder ferie i udlandet (Sandøy 2014:247; se også Sandøy 2019). En anden forklaring er at selve avisgenren har ændret sig i den undersøgte periode således at den i år 2000 er mere uformel, mere talesprogspræget og mere modtagelig over for fx slang end i 1975 (Sandøy 2007:148), altså mere åben over for genrer der typisk indeholder mange især engelske importord. Derudover viser MIN-projektet at det i alle de undersøgte sprogsamfund først og fremmest er engelske importord der indlænes.

Det er i øvrigt bemærkelsesværdigt at antallet af importordsexcerpter i år 2000 er højere i norsk end i dansk. I betragtning af at Norge er et puristisk sprogsamfund, mens Danmark traditionelt betragtes som et meget lidt puristisk sprogsamfund (jf. Sandøy 2007:127 f.), kunne man have forventet at antallet af importordsexcerpter ville have været højere i dansk end i norsk, hvilket altså ikke er tilfældet. Derimod betyder den norske purisme at man i vid udstrækning tilpasser importordene til det norske skriftsprogs struktur (jf. Omdal 2008), mens man i Danmark i højere grad lader importordene (først og fremmest de engelske) beholde deres udenlandske struktur (jf. Heidemann Andersen & Jarvad 2008). Dermed bliver importordene i dansk altså langt mere synlige end importordene i norsk, hvilket kan medføre at man opfatter dansk som mere engelskpræget end norsk.

Moderne importord i Danmark

Et af hovedformålene med MID-projektet var at undersøge om antallet af importord i dansk er steget yderligere siden år 2000, og om det stadigvæk først og fremmest er engelske ord vi indlæner. Det gjorde vi ved at tage udgangspunkt i det gamle materiale og

frasortere ordene fra 1975 således at vi havde et materiale der udelukkende bestod af importord fra aviserne i år 2000. Dette materiale supplerede vi med excerperinger fra tre aviser fra 2016. På grund af sammenligneligheden med det gamle projekt valgte vi stort set de samme aviser, nemlig Århus Stiftstidende, Politiken og BT. BT blev valgt på bekostning af Ekstra Bladet idet det i det gamle projekt viste sig at de mange sexannoncer der er i Ekstra Bladet, gav det oprindelige materiale en utilsigtet skævvridning (Jarvad 2007:83; Heidemann Andersen 2019b). Da Ekstra Bladet og BT i øvrigt er sammenlignelige mht. til målgruppe, udgiversted og stofområder, blev det antaget at udskiftningen af Ekstra Bladet med BT var metodisk forsvarlig. Excerpteringen fulgte de samme principper som i det oprindelige projekt, og alle importord blev på samme måde tastet ind i et excelark med oplysning om såvel forekomst (fx *airbaggen*) som det leksem forekomsten repræsenterer (fx *airbag*). Hvis et ord forekommer ofte og i forskellige bøjningsformer og dermed er veletableret i sproget, vil det være repræsenteret af mange forekomster, men kun ét leksem, og derved vil leksemtallet være lavere end forekomsttallet. Hvis et ord kun forekommer én gang, vil der være tale om en enkelt forekomst og et enkelt leksem, hvilket kan pege på at der er tale om et uetableret ord eller en lejlighedsdannelse. Forholdet mellem importord og lemmaer kan dermed bruges til at sige noget om importordenes udbredelse. Derudover indeholder excelarket oplysninger om ordklasse, lån-giversprog, teksttype (redaktionel tekst eller annoncetekst), genre (fx nyhedsartikel, læserbrev eller tekstannonce) og hvor i avisen det excerpterede ord var fundet.

Som det ofte er tilfældet når man arbejder videre med afsluttede projekter, er der ting man kan/vil gøre anderledes. Det gælder også for MID-projektet, hvor vi i modsætning til det gamle projekt har valgt også at medtage udenlandske navne på firmaer og virksomheder (fx *Copenhagen Business School (CBS)* og *Århus Street Food*), fraser og forbindelser på mere end ét ord (fx *good night and good luck* og *wir schaffen das*), programoversigter fra danske tv- og radiokanaler og lån fra de øvrige nordiske sprog (det vil reelt sige lån fra norsk og svensk). I MIN-projektet blev udenlandske navne sorteret fra fordi man betragtede dem som et udslag af kulturel påvirkning og

ikke sproglig påvirkning, og fraser og udtryk på mere end ét ord blev betragtet som kodeskift (Selback 2007:20 f.). Vi mener at såvel navne som fraser og udtryk på mere end ét ord bør indgå i en almen beskrivelse af den fremmedsproglige påvirkning som dansk udsættes for, ikke mindst fordi vi ved fra andre undersøgelser at netop disse kategorier indeholder en del fremmed ordstof (jf. fx Nordli 1998 og Sharp 2003). Vi har dog naturligvis sørget for at de nævnte kategorier er blevet fravalgt når vi har sammenlignet vores resultater direkte med MIN-projektet.

Importordenes frekvens

I den nedenstående tabel vises antallet af løbende ord i MIN-projektet, i MID-projektet fratrasket de kategorier der ikke indgår i MIN-projektet (MID, år 2016), og i MID-projektet når disse kategorier ikke er fratrasket (MID, år 2016, samlet). Derudover vises antallet af excerpterede importord i de tre undersøgelser, antal leksemer og importordsfrekvensen:

	MIN, år 2000	MID, år 2016	MID, år 2016 samlet
Antal løbende ord	202.735	121.212	137.157
Antal importord i løbende tekst	1972	707	1824
Antal leksemer i løbende tekst	862	422	883
Importordsfrekvens	0,97 %	0,58 %	1,33 %

Tabel 1: Frekvensen af moderne importord i tre danske aviseksemplarer fra 2016 sammenlignet med data fra 2000

I MIN-projektet konkluderede man at mængden af importordsexcerpter i dansk næsten var tredoblet i perioden fra 1975 til 2000 (Selback 2007:79). Denne kraftige stigning er ikke fortsat i årene fra 2000 til 2016; som det fremgår af tabellen, er importordsfrekvensen tværtimod faldet fra 0,97 % i 2000 til 0,58 % i 2016. I det samlede MID-projekt er importordsfrekvensen noget højere, nemlig 1,33 %. Dermed kan man umiddelbart drage to konklusioner af undersøgelsen: dels at antallet af importordsexcerpter i de excerpterede aviser er faldet i perioden 2000

til 2016, dels at der er en del flere importordsexcerpter i dansk når vi medregner navne, forbindelser og programoversigter end når vi ikke gør. Derudover peger såvel MIN-projektet som MID-projektet på at antallet af moderne importord i dansk generelt er ret lavt. I betragtning af at antallet af moderne importord blandt danske kerneord desuden er meget begrænset (jf. Schack 2019), kan vi på baggrund af de nævnte undersøgelser fastslå at importord (primært fra engelsk) spiller en meget begrænset rolle i dansk skriftsprog.

I det samlede MID-projekt (dvs. medregnet navne, forbindelser, lån fra svensk og norsk og programoversigter) er importordsfrekvensen på 1,33 %, altså dobbelt så høj som hvis vi ikke medtager disse kategorier. Da man desværre ikke undersøgte engelskpåvirkningen inden for disse kategorier i MIN-projektet, kan vi ikke sige noget om hvorvidt engelskpåvirkningen her er steget eller faldet i de forløbne år. Det vi kan sige noget om, er at der i dag optræder relativt mange engelske importord i navne, forbindelser og programoversigter i forhold til det generelle ordforråd, hvilket bekræftes af andre undersøgelser der viser at antallet af engelske lån øges hvis man i optællingerne inkluderer fraser (Nordli 1998) og navne (Sharp 2003:5).

Moderne importord i særligt pågående budskaber

At antallet af importord i dansk dels er relativt lavt, dels er mindre i de excerpterede aviser fra 2016 i forhold til 2000, er et resultat som er i modstrid med de forholdsvist mange udsagn man kan finde i avisenes debatindlæg og læserbreve om det engelske sprogs påvirkning af dansk. Fx giver tidligere udenrigsminister Per Stig Møller i et debatindlæg i Berlingske Tidende 12. maj 2017 udtryk for sin bekymring for det danske sprogs tilstand under overskriften ”Vort modersmål VAR dejligt”. I indlægget giver Per Stig Møller eksempler på hvordan engelske ord, navne og forbindelser har vundet indpas i dansk på områder hvor man tidligere brugte dansk, fx *sale* for *udsalg*, *Copenhagen Business School* for *Handelshøjskolen* og *Breaking News* for *nyheder*. De nævnte eksempler på engelske importord er kendetegnet ved at de stammer fra det Hansen & Lund (1994:21) kalder ”nogle særligt pågående budskaber”: *Sale* stammer fra annoncer og reklameskilte, *Breaking News* løber over skærmen i

et gult bånd på tv når der sker noget nyt af mere eller mindre almen interesse, og *Copenhagen Business School* er navnet på en af landets store uddannelsesinstitutioner. Disse pågående budskaber har til hensigt at vække opmærksomhed, og det gør de som oftest også – og dermed kan engelskpåvirkningen opleves som kraftigere end den reelt er.

Derudover er det også vigtigt at være opmærksom på at de forskellige låns integrering til modtagersprogets struktur kan spille en rolle for sprogbrugernes opfattelse af påvirkningen (jf. Chrystal 1988:191 f.). Tilpassede importord (fx *lørner* eller *nørd*) eller importord der ikke adskiller sig fra modtagersprogets struktur (fx *smart*), stiller således ikke så høje krav til læsernes sprogkundskaber som utilpassede importord som *whistleblower* eller *downloade*. Dette gælder i endnu højere grad for flerordsforbindelser som *Breaking News*, fraser som *good luck and good night* og navne som *Copenhagen Business School* og *Århus Street Food*, der jo alene på grund af deres længde tager længere tid at afkode. Forskningsresultater peger på at ord der læses langsomt pga. en dårlig font, fæstner sig bedre i hukommelsen end ord der læses hurtigt (jf. Meyer et al. 2015:7), og på samme vis kunne man forestille sig at ord der læses langsomt fordi de er på et fremmed sprog, ligeledes fæstner sig bedre i hukommelsen end ord der læses hurtigt. Det vil i give fald betyde at de engelske udtryk og fraser får en større tyngde i sprogbrugernes bevidsthed end deres frekvens måske egentlig berettiger til. Derudover vil utilpassede importord i kraft af deres fremmedsproglige struktur få en tekst til at se mere engelskpåvirket ud end en tekst hvor de samme importord er blevet tilpasset modtagersprogets struktur – og dermed vil en dansk tekst se ud som om den er mere engelskpåvirket end fx en norsk tekst, selvom der måske er flere importord i den norske tekst end i den danske. Dette er et vigtigt argument i diskussionen af det danske sprogs tilstand, hvor purister ofte fremhæver Norge som et eksempel på et land hvor man i højere grad end i Danmark værner nationalsproget mod de fremmedsproglige gloser. Som MIN-projektet viser, er det faktisk ikke tilfældet, i hvert fald ikke i avistekster.

Moderne importord i forskellige genrer

Som nævnt vises det i MID-projektet at der er relativt mange moderne importord i programoversigter fra danske tv- og radiokanaler og blandt navne og forbindelser. Den nedenstående tabel viser hvordan de excerperede importord fordeler sig på de forskellige genrer hvis man inddrager programoversigter inkl. navne og forbindelser og ekskl. navne og forbindelser. Lån fra svensk og norsk er ikke talt med.

Genre	Procent (inkl. navne og forbindelser)	Procent (ekskl. navne og forbindelser)
Programoversigt	44,9 %	17,9 %
Nyhedsartikel	16,9 %	29,2 %
Annonce i annoncedel	10,7 %	11,7 %
Omtale	6,5 %	10,5 %
Tekstannonce	6,3 %	6,6 %
Andet	5,7 %	8,4 %
Leder og kronik	2,4 %	4,9 %
Anmeldelse	1,4 %	2,4 %
Læserbrev	1,1 %	1,5 %
Portræt	1,2 %	2,2 %
Reportage	0,9 %	1,0 %
Interview	0,7 %	1,0 %
Tema	0,7 %	1,4 %
Notits	0,4 %	0,9 %
I alt	100 %	100 %

Tabel 2: Importordsexcerpter fordelt på genrer

Tabellen viser at importordsexcerpterne fra 2016-aviserne primært stammer fra programoversigter, nyhedsartikler og annoncer; hvis man inkluderer navne og forbindelser, stammer 78,8 % af importordene således fra disse genrer, og hvis man ikke inkluderer navne og forbindelser, stammer 65,4 % af importordene fra disse genrer. Hvis man kigger nærmere på hvad det er for nogle navne og forbindelser der indgår i programoversigterne, viser det sig at det primært drejer sig

om navne på tv-programmer som *90 Minuttes in Heaven* og *America's Next Top Model*. Derudover er der også en del navne og forbindelser der stammer fra nyhedsartikler, fx *A shining city on a hill*, *Keeping Up with the Kardashians* og *YouSee*. Endelig er der ikke overraskende en del navne og forbindelser i annoncerne, fx *Black Friday*, *Organic Beauty* og *calmixin*.

Moderne importord efter eksportørsprog

Et af hovedformålene med MID-projektet var at undersøge om den fremmedsproglige påvirkning på dansk stadigvæk primært kommer fra engelsk, sådan som det blev dokumenteret i MIN-projektet (jf. Selback 2007:69 ff.), eller om der i dag er andre fremmedsprog der gør engelsk rangen stridig. I den nedenstående tabel ses hvilke sprog vi indlånede flest importord fra i de excerperede aviser i år 2000 og i 2016. Internationalismer er i MIN-projektet defineret som "ord som inneheld element av gresk eller latin, og som har vorte spreidde i mange språk. Ein del av desse orda er komne inn etter 1945, eller dei inneheld affiks som har vorte produktive etter dette årstalet" (Selback & Sandøy 2007:22), fx forleddet *mega*-.

	MIN-2000, forekomster	MIN-2000, leksemer	MID-2016 forekomster	MID-2016 leksemer
Engelsk	88 %	90 %	83,9 %	84,4 %
Internationalismer	8,7 %	4,6 %	9,2 %	9,5 %
Spansk	0,9 %	1,3 %	0 %	0 %
Tysk	0,7 %	1,3 %	3,5 %	2,6 %
Fransk	0,7 %	0,9 %	1,0 %	1,2 %
Japansk	0,4 %	0,5 %	1,4 %	0,9 %
Andet	0,9 %	1,4 %	1,0 %	1,4 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabel 3: Importordsexcerpter efter eksportørsprog

Det fremgår af tabellen at det primære långiversprog i år 2000 såvel som i år 2016 er engelsk, efterfulgt af internationalismer og tysk. Mængden af engelske importordsexcerpter er dog faldet en anelse, nemlig fra 88 % i 2000 til 83,9 % i 2016.

Antallet af internationalismer var i år 2000 på 8,7 %, mens antallet af leksemer var noget lavere, nemlig 4,6 %. Det skyldes først og fremmest at importordet *euro(-)* dengang udgjorde en stor del af internationalismene (jf. Selback 2007:70) fordi der i år 2000 var folkeafstemning om indførelsen af euroen i Danmark. Det påvirker lemmaprocenten negativt idet det samme leksem har mange forekomster. I år 2016 er der stort set lige så mange internationalismer som i år 2000, nemlig 9,2 % forekomster (og 9,5 % leksemer). Disse internationalismer består bl.a. af en række især græske importord der optræder i forskellige annoncer om bl.a. naturmedicin i BT og Århus Stiftstidende, fx ordene *tryptofan* og *melotin*. Derudover kan også nævnes forleddene *mega-* og *multi-*, der forekommer i ord som *megainteressant* og *multiethnisk*. Sådanne forled er her klassificeret som internationalismer efter de retningslinjer der er beskrevet i Selback og Sandøy 2007:22, men det skal nævnes at de formentlig er indlånt via engelsk og derfor også godt kunne have været kategoriseret som engelske lån (se også Graedler 2012:96 f. for en lignende diskussion af ord som *global* og *hyper-*).

Antallet af importord fra gamle kultursprog som tysk og fransk er meget begrænset i begge undersøgelser. Selvom andelen af tyske importordsexcerpter er steget en anelse fra 0,7 % i 2000 til 3,5 % i 2016, viser en undersøgelse af forekomsterne at det især er ordet *implantat* der påvirker antallet af tyske importord. *Implantat* optræder således så mange gange i en enkelt artikel i Århus Stiftstidende om knoglekræft at dette ord alene står for lidt over halvdelen (56 %) af samtlige tyske importord i MID-projektet. Dette afspejles også i den kendsgerning at antallet af leksemer her er noget lavere end antallet af ordforekomster, nemlig 2,6 %. Generelt må man sige at det ret spinkle materiale som undersøgelsen bygger på, slår igennem for alle andre grupper end engelsk og internationalismer. Det betyder at tilfældige ord som *implantat* får en større vægt end de ville have haft i et større korpus, og det skal man tage højde for når man analyserer tallene. Det overordnede resultat er altså at vi med sikkerhed kan sige at det største långiversprog i dag stadigvæk er engelsk.

Konklusion

Projektet Moderne importord i Danmark giver et øjebliksbillede af arten og mængden af moderne importord i dansk i avistekster på en bestemt dag i år 2016 sammenlignet med år 2000. Sammenligningen viser at antallet af importordsexcerpter er faldet fra 0,97 % til 0,58 %. Antallet af moderne importord i de excerperede aviser er altså faldet, og sprogbrugere der bekymres over det danske sprogs tilstand, kan dermed umiddelbart beroliges: Antallet af moderne importord i dansk er ikke blot tilsyneladende faldende, det er også meget begrænset i forhold til det samlede danske ordforråd, i hvert fald i avistekster, og der er således intet der tyder på at engelsk er ved at fortrænge dansk. Det er dog vigtigt at være opmærksom på at sprogbrugere der er bekymrede over det danske sprogs tilstand, ikke blot skal henvises til videnskabelige optællinger som denne der viser at den engelske indflydelse på dansk er relativt lille. Deres bekymring beror formentlig bl.a. på at der bruges relativt meget engelsk i nogle særligt pågående budskaber, fx programoversigter (fx *Americas Next Top Model*), reklamer (fx *sale*), annoncer (fx *Black Friday*) og andre genrer hvor det gælder om at fange sprogbrugernes opmærksomhed (fx også nyhedsmediernes *Breaking News*). Man bør derimod tage udgangspunkt i deres opfattelse af at der er meget engelsk i dansk og påpege at det måske nok kan være rigtigt i forhold til bestemte genrer (og bestemte pågående budskaber), men at den engelske indflydelse i fx almindelig løbende avistekst er meget begrænset, og at der kun er ganske få moderne importord der er gledet ind i vores kerneordforråd. Man kan også gøre opmærksom på at norsk, som jo er kendt for at være et sprog hvor man ikke er så åben over for engelske ord som vi er, faktisk har flere importord end vi har – de har bare i højere grad tilpasset dem til det norske sprog.

Derudover skal man også være opmærksom på at især flerordsforbindelser og fraser ofte stiller ret store krav til sprogbrugernes fremmedsprogskompetencer, og er man ikke god til engelsk, irriteres man nemt over udtryk som *A shining city on a hill* (nyhedsartikel i Politiken 21. november 2016) og *We have evidence of stunning succes in Skanderborg* (læserbrev Århus Stiftstidende 21. november 2016).

Sådanne ord og udtryk kan nemt blive hængende i ens bevidsthed således at det man husker rent sprogligt når man har læst dagens avis, er de engelske ord og udtryk der irriterede – og ikke alle de danske ord og udtryk som udgør hele den sproglige grundsubstans. Men det betyder ikke at engelskpåvirkningen er specielt stærk – den kan måske bare føles sådan for visse sprogbrugere.

Litteratur

- Chrystal, Judith-Ann (1988) *Engelskan i svensk dagspress*. Skrifter utgivna av Svenska Språknämnden 74, Stockholm.
- Graedler, Anne-Line (2012) The collection of Anglicisms. Methodological issues in connection with impact studies in Norway. Cristiano Furiassi m.fl. (red.) *The Anglicization of European Lexis*. John Benjamins Publishing Company: Amsterdam/Philadelphia:91-109.
- Hansen, Erik & Jørn Lund (1994) *Kulturens gesandter. Fremmedordene i dansk*. København: Munksgaard.
- Heidemann Andersen, Margrethe & Pia Jarvad (2008) Tilpasning af engelske importord i dansk skriftsprog. Helge Sandøy & Helge Omdal (red.) *Nasjonal eller internasjonal skrivemåde? Om importord i seks nordiske sprog*. Moderne Importord i Språka i Norden 7. Novus Forlag: Oslo:105-124.
- Heidemann Andersen, Margrethe (2019a) Importord i Retskrivningsordbogen. Margrethe Heidemann Andersen & Pia Jarvad (red.) *Moderne Importord i Danmark*. Sprognævnets konferenceseerie. Under udgivelse.
- Heidemann Andersen, Margrethe (2019b) Moderne importord i danske aviser. Margrethe Heidemann Andersen & Pia Jarvad (red.) *Moderne Importord i Danmark*. Sprognævnets konferenceseerie. Under udgivelse.
- Jarvad, Pia (2007) Afløsningsord i dansk. Gudrun Kvaran (red.) *Udenlandske eller hjemlige ord? En undersøgelse af sprogene i Norden*. Moderne Importord i Språka i Norden 6. Novus Forlag: Oslo:77-104.
- Meyer, Andrew, Shane Frederick et al. (2015) *Disfluent fonts don't help people solve math problems*. Chapman University: Chapman University Digital Commons. ESI Publications.
- Møller, Per Stig (2017) *Vort modersmål VAR dejligt*. Debatindlæg i Berlingske Tidende 12. maj.
- Nordli, Lise Trandum (1998) *English Influence on Norwegian Chat Room Language*. Upubliceret hovedopgave, Universitetet i Oslo.

- Nørby Jensen, Jørgen (2019) Antallet og arten af moderne importord i Nye Ord i Dansk 1955 til i dag. Margrethe Heidemann Andersen & Pia Jarvad (red.) *Moderne Importord i Danmark*. Sprognævnets konferenceseerie. Under udgivelse.
- Omdal, Helge (2008) Bacon eller beiken? Tilpassing av modern importord i norsk. Helge Sandøy & Helge Omdal (red.) *Nasjonal eller internasjonal skrivemåde? Om importord i seks nordiske sprog*. Moderne Importord i Språka i Norden 7. Novus Forlag: Oslo:77-103.
- Sandøy, Helge (2007) Avissspråket i Norden – ei jamføring. Bente Selback & Helge Sandøy (red.) *Fire dagar i nordiske aviser. Ei jamføring av påverknaden i ordforrådet i sju sprog*. Moderne Import i Språka i Norden 3. Novus Forlag: Oslo:127-155.
- Sandøy, Helge (2014) Linguistic globalization: Experiences from the Nordic Laboratory. Eline Zenner & Gitte Kristiansen (red.) *New Perspectives on Lexical Borrowing. Onomasiological, Methodological and Phraseological Innovations*. Language Contact and Bilingualism, De Gruyter, Mouton:225-249.
- Sandøy, Helge (2019) Prosjektet Moderne importord i språka i Norden. Margrethe Heidemann Andersen & Pia Jarvad (red.) *Moderne Importord i Danmark*. Sprognævnets konferenceseerie. Under udgivelse.
- Schack, Jørgen (2019) Kerneimportord. Margrethe Heidemann Andersen & Pia Jarvad (red.) *Moderne Importord i Danmark*. Sprognævnets konferenceseerie. Under udgivelse.
- Selback, Bente & Helge Sandøy (2007) Avissspråk og importord. Bente Selback & Helge Sandøy (red.) *Fire dagar i nordiske aviser. Ei jamføring av påverknaden i ordforrådet i sju sprog*. Moderne Importord i Språka i Norden 3. Novus Forlag: Oslo:9-24.
- Selback, Bente (2007) Dansk. Bente Selback & Helge Sandøy (red.) *Fire dagar i nordiske aviser. Ei jamføring av påverknaden i ordforrådet i sju sprog*. Moderne Importord i Språka i Norden 3. Novus Forlag: Oslo:67-85.
- Sharp, Harriet (2003) Namn, citatlekar och okej. *Språkvård* 2:4-9.